

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ДОПЪЛНЕНИЯ

КЪМ ПРОЕКТА НА

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ

от 26.02.2008 год, на група народни представители в 40-то НС

1. Към & 8, текстът на чл.23, ал.1 се променя така:

„(1) Регионалните дирекции по горите осъществяват контрола по изпълнение на дейностите на държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства, както и на контрола върху дейностите извършвани в горите и земите от горския фонд – недържавна собственост.”

2. Към § 9, в новосъздадения член чл. 23а, ал.1, т.1 след думите „държавните ловни стопанства” и след запетая се добавят думите „, , както и дейностите в горите и земите от горския фонд – недържавна собственост.

3. Към § 11, освен новосъздадените членове от 24а – 24е, да се създадат още два нови члена (24ж и 24з), със следното съдържание:

1. „**Чл. 24 ж** (1) Общините осъществяват управлението и организацията на дейностите по възпроизводство на горите, ползвания от горите и земите от горския фонд, защитата и опазването на горите, проектирането и строителството в общинския горски фонд.

(2) Управлението на общинския горски фонд се осъществява от:

1. общинска горска структура, създадена за изпълнение на лесоустройствените проекти и изпълнение на изискванията по този закон;

2. от поделенията на Държавната агенция по горите въз основа на договор;

3. от юридически лица регистрирани в публичния регистър по чл. 57а.

(3) Горския фонд на общини с площ над 500 хектара се обособява като самостоятелна горскостопанска единица.

(4) За ръководител на общинската горска структура се назначава лице, което отговаря на изискванията по чл. 24д, ал.3.

(5) Общинският съвет определя с наредба реда за управление на горите и земите от общинския горски фонд.”

2. „**Чл. 24з** (1) За осъществяване управлението, ползването и възобновяването на собствените им гори, собствениците на гори и земи от горския фонд, с площ по-голяма от 500 декара, са длъжни да сключат трудов или граждански договор с лица, регистрирани по реда на чл. 39, ал. 2.

(2) Задължението по ал. 1 имат и собственици на гори и земи от горския фонд, обединили се за общото им управление, когато общата площ на имотите им е по-голяма от 500 декара.

(3) Когато собственици на гори и земи от горския фонд – физически и юридически лица, както и техни обединения, са предоставили имотите си за управление на съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство, или на лица регистрирани по чл. 39, ал. 2 или по чл. 57а, разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат.

(4) Собствениците на гори, сключили трудов или граждански договор с лица, регистрирани по реда на чл. 39, ал. 2 за осъществяване на управлението, ползването и възобновяването на горите, са длъжни в 14-дневен срок от сключване на договора, да уведомят писмено съответното държавно горско или ловно стопанство за датата на сключване на договора, както и да посочат

трите имена на регистрирания за упражняване на частна лесовъдска практика лесовъд и номера на удостоверението му за регистрация.”

4. Към § 12, в чл.30, се добавя нова т.5, със следното съдържание:

5. Лицата назначени по реда на чл.24ж, ал.4.

5. Към § 14, в чл.32, се правят следните промени:

1. Сегашния текст, заедно с предложените в този параграф изменения стават текст на ал.1.

2. Създават се нови алинеи: 2, 3 и 4:

“(2) Физическите и юридическите лица, и общини – собственици на гори и земи от горския фонд, както и обединения между тях, могат да назначават горски надзиратели за охрана на тяхната собственост. В 14-дневен срок от назначаването, работодателя е длъжен да уведоми директора на съответната регионална дирекция по горите.

(3) Физическите и юридическите лица, и общини – собственици на гори и земи от горския фонд, както и обединения между тях, могат да сключат договор с държавното горско стопанство или държавното ловно стопанство за охрана на тяхната собственост.

(4) Условиата и редът за сключване на договора по предходната алинея, се определят в правилника за прилагане на закона.”

6. Към § 17, в чл. 36 се правят следните изменения и допълнения:

1. създава се нова ал. 2:

“(2) Лицата, назначени по реда на чл. 24ж, ал. 4, чл. 24з, ал.1 и ал.2 и чл.32, ал.2 носят униформено облекло при изпълнение на служебните си задължения и имат правата и задълженията по чл. 34, т. 1, 2, 5, 7, 8, 9 и 10, по чл. 35, както и да проверяват документите за сеч, паша и други дейности, извършвани в горите и земите от горския фонд, в които осъществяват служебните си задължения. Разходите за изпълнение на изискванията на настоящия закон се осигуряват от съответния работодател.”

3. досегашната ал. 2 става ал. 3;

4. досегашната ал. 3 става ал. 4.

7. В чл. 39а се правят следните изменения и допълнения:

1. в ал. 1 след думата “образование” се поставя запетая и се добавя “предложение от браншовата организация на лицата, извършващи дейности в горите, представена на национално равнище, в която членуват”.

8. В чл. 57а се правят следните изменения и допълнения:

1. в ал. 4 накрая се поставя запетая и се добавя “, както и предложение от браншовата организация, представена на национално равнище, на лицата, извършващи дейности в горите, в която членуват.”

9. Чл.59 се променя така:

Чл. 59. (1) Сеч и извоз на дървесина до временен склад се извършват след издаване на писмено позволително:

1. от директора на съответното държавно горско стопанство или държавното ловно стопанство за горите – държавна собственост, както и за такива, предоставени му за управление въз основа на договор;

2. от лицето, назначено по чл. 24ж, ал. 4 и чл.24з, ал.1 и 2;

3. от директора на съответното териториално поделение на Държавната агенция по горите или оправомощено от него длъжностно лице – за случаите извън предходните две точки;

4. от директора на съответното учебно-опитно горско стопанство или оправомощено от него длъжностно лице – за горите, включени в териториалния му обхват на дейност.

- (2) Позволително за сеч и извоз на дървени материали до временен склад за горите - държавна собственост, се издава въз основа на един от следните документи:
1. утвърден годишен лесосечен фонд;
  2. утвърден списък на инвентаризираната суха и паднала дървесина.
- (3) Позволително за сеч и извоз на дървени материали до временен склад се издава само за гори, чиито граници с други собственици, са трайно обозначени на терена.
- (4) Позволително за сеч и извоз на дървени материали до временен склад за горите - общинска собственост, се издава въз основа на:
1. решение на общинския съвет за извършване на ползването;
  2. един от документите по ал. 2.
- (5) Позволително за сеч и извоз до временен склад на дървени материали от гори - собственост на физически и юридически лица, както и от поземлени имоти, изключени от горския фонд по реда на този закон, в случаите по ал.1, т.3, се издава въз основа на заявление от собственика или от оправомощено от него лице при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона.
- (6) Позволителното за сеч и извоз на дървени материали до временен склад по ал. 5 се издава в 7-дневен срок от датата на подаване на заявлението.
- (7) Органът по ал. 1, т. 3 мотивирано отказва да издаде позволително в срока по ал. 6, когато не е приложен някой от изискуемите документи.
- (8) Отказите по ал. 7 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.
- (9) Срокът на действие на позволителното за сеч и извоз на дървесина до временен склад, се определя от органа по ал. 1 и не може да бъде по-дълъг от края на календарната година, в която е издадено.
- (10) Когато поради обективни причини сечта и извозът на дървесина не могат да приключат до края на календарната година, същите могат да се извършат през следващата календарна година след издаване на ново позволително за сеч и извоз за неотсечената и неизвозената дървесина.
- (11) Общият срок за сеч и извоз за едно насаждение от държавните и общинските гори не може да е по-дълъг от 18 последователни месеца.
- (12) Органът по ал. 1 с мотивирана заповед отнема издаденото позволително за сеч и спира сечта и извоза на дървените материали до временен склад, когато позволителното е издадено въз основа на документ, който по надлежния съдебен ред е признат за подправен, както и в случаите, когато се установи нарушение по Закона за горите.
- (13) Лицето, на чието име е издадено позволителното за сеч и извоз, носи административно – наказателна отговорност за деяния, съставляващи административни нарушения на този закон или подзаконовите актове по неговото прилагане, извършени при провеждане на сечта от датата на издаване на позволителното за сеч и извоз до датата на освидетелстване на сечището.
- (14) Транспортирането от временен склад на дървесина, добита от държавния и общинския горски фонд, по реда на чл. 53, ал. 2, т. 1 се извършва с позволително за извоз, издадено от органа по ал. 1 или от упълномощено от него лице. Позволителното за извоз се издава в деня на заплащането на дървесината.
- (15) Транспортирането от временен склад на дървесина, добита от физически лица от собствените им гори за собствени нужди, се извършва с позволително за извоз, издадено от служител на държавното горско стопанство или държавното ловно стопанство, след издаване на такса за издаване на позволителното.
- (16) Транспортирането от временен склад на дървесина по реда на чл. 53, ал. 2, т. 2,3,4 и б се извършва с позволително за транспортиране издадено от лицата по ал.1 или от упълномощение от тях длъжностни лица.
- (17) Извън случаите по ал.14 облата дървесина и дървата за горене се транспортират от временен склад, придружени с превозен билет издаден от собственика на дървените материали, по образец утвърден от председателя на ДАГ или от упълномощено от него лице.
- (18) Превозният билет удостоверява произхода и качеството на асортиментите дървесина и се издава за всяко отделно транспортно средство.

(19) Органът по ал.1 или определени от него длъжностни лица предоставят превозни билети на собствениците на облата дървесина и на дървата за горене на временен склад. Превозните билети се предоставят срещу заплащане на стойността им.

(20) Сроковете за сеч и извоз на дървесина от държавните и общинските гори се определят с позволителното по ал. 1.

(21) Държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства и общините имат право от 1 ноември на текущата година да осъществяват ползването на дървесина в насаждения от лесосечния фонд за следващата календарна година.

(22) Условията и редът за издаването на документите по ал. 1, 14, 15, 16 и 17 се определят с правилника за прилагане на закона.

10. Към § 29 в чл.80, вместо предложените изменения и допълнения, предлагаме нови такива, както следва:

1. алинеи от 1 до 5 се изменят така:

„**Чл. 80.** (1) Определените за сеч дървета се маркират по реда на чл. 58.

(2) Право да притежават контролна горска марка имат:

1. служителите по горите в горските стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитните горски стопанства и в структурите по чл.24ж,ал.1

2. лицата, упражняващи частна лесовъдска практика регистрирани по реда на чл.39,ал.2.

(3) Дървесината, добита по реда на чл. 53, ал. 2, т. 1, се маркира с контролна горска марка от лицата по ал.2. В останалите случаи дървесината се маркира с експедиционна горска марка.

(4) Право да притежават експедиционна горска марка имат държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, учебно-опитните горски стопанства и структурите по чл.24ж, ал.1, както и лицата по чл.24з, ал.1 и ал.2.

(5) Органите и лицата по ал.4 предоставят за ползуване експедиционна горска марка на ползвателите на дървесина след издаване на позволително за сеч.”

МОТИВИ

Настоящите предложения към Проекта на ЗИДЗГ от 26.02.2008 год, въвеждат принципа на равнопоставеност при упражняване правата на собственост върху горите и земите от горския фонд, които се гарантират от Конституцията на Република България, но за съжаление липсва в Законопроекта. (Въведената с предишните варианти на НУГ/ДАГ законопроекти не съвършена, но далеч по-добра от действащата в момента регламентация, позволяваше значително подобряване организацията на дейностите в горите недържавна собственост.)

С направените тук предложения се осигурява също така, реалното разделяне на контролните от стопанските функции, при извършване на дейностите в целия горски фонд на Република България, независимо от формата на неговата собственост. Законопроектът от 26.02.2008г не отчита обстоятелството че бъдещите ДГС и ДЛС, които ще са регистрирани по ТЗ за упражняване на стопанска дейност, заедно със своите служители, са заинтересувани лица и като такива не могат да упражняват публично-държавни функции на контрол върху дейностите по управление и стопанисване на гори недържавна собственост, поради явния конфликт на интереси.

Настоящото предложение отговаря също и на една категорично заявена от всички заинтересувани страни необходимост, да се преодолеят предпоставките, които водят до многобройни нарушения в българската гора, а също и до редица корупционни практики.

Във всички страни членки на Европейския съюз, Европейското икономическо пространство и Швейцария, съществуват механизми за стимулиране на дребните собственици на гори да окрупняват и стопанисват устойчиво своите горски имоти, в това число и данъчни облекчения.

Основните предизвикателства, към решаването на които са насочени настоящите предложения са следните:

1. **Стимулиране обединяването на собствениците на маломерни горски имоти.** Оказва се, че сега действащия праг от 500 хектара е твърде висока бариера за точно тези собственици, най-често физически лица. Въвеждането на нов по-нисък праг от 500 декара при които да се изисква стопанисване от регистриран лесовъд, като условие за намаляване на бюрократичните пречки и процедури, ще стимулира собствениците да спазват възприетите законово норми и процедури, а не да ги заобикалят.
2. **Наемането по трудов или граждански договор на регистриран лесовъд от по-голям брой собственици,** ще извади на светло редица икономически взаимоотношения, които досега са били в сивия сектор.
3. **Въвеждане на нормални лесовъдски и икономически отношения за собствениците на гори,** които са общини, кооперации и др. по-големи собственици. И сега те имат назначен лесовъдски персонал, който покрива всички изисквания и е регистриран в Публичния регистър към ДАГ. В много от случаите там работят специалисти с изключителен опит и рутина, каквито кадри липсват дори в местните държавни лесничейства. Вместо обаче това да се използва градивно и целенасочено, на базата на сега действащите законови норми са въведени редица бюрократични пречки, които на места избиват в унизителни процедури на базата на междуличностни отношения.
4. **Ще се тушира недостигът на кадри** в много от държавните лесничейства и дивечовъдните станции. В тези от тях, където има висок процент недържавни гори, недостигът на лесничей е причина, заявките за освобождаване на добитата дървесина с контролна горска марка, да не могат да се изпълняват в срок. Това забавяне много често води до икономически загуби на собствениците, вкл. от кражда на дървен материал.
5. **Намаляване на корупционните практики сред горските служители.** Обичайна практика сега е да се плаща на горските, за да отиват на уговореното място в точно определеното време. Загубата (вкл. за нает транспорт) от закъснение е по-голяма отколкото да се плати на горския. Друга практика е когато горските до ниво директор, в разрез със закона, маркират сами дърветата за сеч на подалите заявление собственици на гори. Дори се поставя като услови, за да им се изпълни заявката.
6. **Ще бъде предпоставка и за намаляване на нарушенията в горите частна собственост,** защото: когато лесничейт, или неговите преки началници са взели пари от един ползвател /собственик на гора/, то те не са в състояние да го контролират ефективно как и колко сече, дали всички дървета които се превозват имат марка и т.н. Точно от тук идват и най-големите нарушения в горите недържавна собственост (а и в тези държавна собственост).

7. Лесовъдския персонал в държавните лесничейства и дивечовъдните бази ще получи **по-голяма свобода да се занимава с лесовъдство, да контролира лесовъдски** как се стопанисва гората там където е нужно – на сечището (за да не се допускат нарушения), а не както е сега – на пожар да обикаля от един обект на друг, което не отговаря на неговата квалификация и ценз.
8. Ще се създадат реални предпоставки за **преодоляване на нарастващата обществена нетърпимост към нарушенията в горите.**

Настоящите предложения са изработени от специалисти на НСОРБ и „БУЛПРОФОР – Браншово сдружение на практикуващите лесовъди и предприемачи в България”, съобразно вече съществуващи предишни варианти на ЗГ (ЗИДЗГ) - плод на многобройни дискусии и обща работа на цитираните заинтересувани страни и горската администрация – експертите в НУГ/ДАГ.